

Krzysztof Zaleski

"O dzisiejszych normach czytania (znawców)", Janusz Sławiński, "Teksty", nr 3 (1974) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/1 (55), 193

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) SŁAWIŃSKI Janusz: O dzisiejszych normach czytania (znawców). "Teksty 1974 nr 3 s. 9-32.

Autor szkicu wymienia podstawowe pytania i problemy, których opracowanie rozświetlić może - ujmowaną dotąd przez badaczy w zbyt uproszczonych kategoriach lub zgoła ignorowaną - sferę zjawisk społecznego odbioru literatury. Rekonstrukcja norm czytania (a więc ustalenie obowiązujących w danej społeczności kryteriów wyboru, zasad diagnostyki, reguł rozumienia, podstaw wartościowania i typów kontekstowej funkcjonalizacji utworów), wyodrębnienie spośród ogółu publiczności czytającej grupy znawców i opisanie produkowanych przez ową grupę świadectw lektury, zbadanie najbardziej ogólnych założeń dzisiejszej strategii odbioru - te właśnie zagadnienia powinny, zdaniem autora, zainteresować literaturoznawców, którzy nie chcą "wymyślać coraz chytrzejszych teorii wewnątrztekstowych sytuacji komunikacyjnych po to przede wszystkim, by nie stawać oko w oko z faktycznymi sytuacjami komunikacyjnymi".

BP/55/5

K.Z.

(I) STUDENCKI Władysław: O wielostylowości dzieła literackiego. "Przegląd Humanistyczny" 1974 nr 8 s. 55-62.

Autor wyznaje, że szkic został zainspirowany rozprawą M. Bachtina "Słowo w poezji i słowo w prozie". Zgadza się z sugestiami radzieckiego badacza dotyczącymi prozy, przeciwny jest jego twierdzeniu, jakoby styl poetycki obcy był "wielości językowych światów". Zdaniem jego, liczne fakty mówią o zróżnicowaniu stylu, o wielostylowości poetyckiej. Potwierdzeniem tego może być analiza "Pana Tadeusza", w którym występuje styl realistyczny, naturalistyczny, impresyjny, ekspresyjny, wizyjny, baśniowo-profetyczny, karykaturalno-groteskowy, komiczno-groteskowy oraz symboliczny.

BP/55/6

M.Cz.